

WYCHODZI
W NIEDZIELE
RANO. ROK IV.
Cena egz. 30 gr.
NR. 5.

GAZETA

Adres Redakcji
i Adm. KRAKÓW
PLAC MATEJKI
L. 7. I. piętro
na prawo.

NARODOWA

Pierwsze promienie rozsądku politycznego.

Nieraz na łamach naszego pisma wskazywaliśmy na to, że niebezpieczeństwo, jakim jest talmudystyczne żydowstwo, nie jest tak wielkie, jakby się zdawać mogło. Urągałszy na tych, którzy je uważają za lwa, smoka i t. p. krokodyla, któryby ludzkość pochłonąć mógł. Nie jest to nawet kość constrictor, — ale jest to sobie najbojaźliwsza wesz tyfusowa, od której tylko zdala trzymać się należy, ażeby nie ulec skutkom jej ukąszenia.

Tak, jak chory na tyfus w malignie gorączkowej skutkiem obniżenia poziomu intelektu rzuca się na drugiego chorego lub nawet na pielęgniarkę lub lekarza, gdyż pod wpływem halucynacji gorączkowych widzi, w którymkolwiek z nich swego śmiertelnego wroga i to wroga tak groźnego i niebezpiecznego, że go tylko pchnięciem w serce nożem unieszkodliwić można, — tak samo wykazują i obniżenie funkcji intelektualnych i ci działacze w polityce międzynarodowej lub międzypartijnej, którzy głoszą hasła „nieprzejednania”, „odwetu” i t. p.

Jeżeli przypatrzymy się głosicielom tych hasel po kolei, to zobaczymy, że każdy z nich stoi świadomie lub podświadomie na usługach międzynarodowego żydostwa. Każdy z nich ulega halucynacjom skutkiem ukąszenia takiej wszy tyfusowej. — Lecz z czasem gdy gorączka minie przychodzi i zdrowy rozsądek do głosu.

Ostatnimi czasy zaszedł następujący ciekawy wypadek:

Znakomity publicysta niemiecki p. Teodor Wolff w redagowanym przez siebie „Berliner Tageblatt”cie, omawiając poglądy swoich rodaków na stosunki z Polską, pisze:

„Gdybyśmy stale wysiadywali nad brzegiem i wyczekiwali czy Polska załamie się na lodzie, nie moglibyśmy przytem nic innego uzyskać, jak opuchliny z odmrożenia”.

Nawiązując do tych słów przytacza p. Chrzanowski w rubryce „Notatnik w „Rzeczypospolitej” następujące cenne uwagi (Podkreślenia nasze... red.)

„Bardzo cenne słowa z żelaznego repertuaru Reapolitik. Cenne i mające dla nas, Polaków, specjalne znaczenie w naszej polityce wewnętrznej.

Powinny one być dedykowane wszystkim tym, którzy w stosunku do rządu pomajowego uprawiają bezwzględna opozycję, czyli poprostu opozycję dla opozycji.

Ludzie ci, te pisma i te stronictwa nie mogą darować innym ich rzeczowo krytycznego ustosunkowania się do rządu, ich metody abstrahowania od nazwisk a zajmowania stanowiska wobec czynów rządu.

Przecież — powiadają — nie możecie nie widzieć ustawicznych błędów i polityki, która idzie wbrew waszym prze-

konaniom? Taki rząd należy zwalczać całą siłą i z zupełną bezwzględnością!

Zatem powstają dwie ewentualności: albo rząd obalić, albo znaleźć możliwy do przyjęcia modus vivendi.

I tu panom propagującym opozycję dla opozycji pozwolimy sobie przypomnieć słowa pewnego przeciwnika obecnego rządu, wypowiedziane w Sejmie:

„Rząd, który objął władzę za pomocą bagnatów, nie da się obalić kartką wyborczą.”

Ponieważ zaś ludzie potępiający działalność rządu (in extenso, czy też w znacznej mierze) rozporządzają bardzo wielką ilością kartek wyborczych, natomiast nie mają... karabinów, to... — jak powiedział Chmielnicki — „szkoda howoryty”.

W tych warunkach byłoby nieuczciwością zrezygnować ze swych poglądów i pójść drogą najmniejszego oporu, czyli szlakiem Kadrówki, byłoby niemądrem ganieńnię wszystkiego, co rząd robi, ryczałtem; obowiązkiem przeciwników obecnego gabinetu jest rzeczowo-krytyczny doń stosunek.

Chyba, że macie dość siły, by rząd obalić, lub dość wytrzymałości w znoszeniu... opuchliny z odmrożenia.

C. hr. Zan”.

Otóż jeżeli przypatrzymy się powyższemu słowom, to widzimy u nich trafną ocenę sytuacji międzypaństwowych stosunków ze strony p. Teodora Wolffa, jak również trafną ocenę sytuacji międzypartijnej w Polsce ze strony p. Chrzanowskiego. Jeżeli, ale zagłębimy do źródła zła, to zobaczymy, że w stosunkach międzynarodowych Niemcy mają swoich żydów, którzy im każą wyczekiwać nad brzegiem jeziora zamrożonego, czy się Polska na lodzie nie załamie, tak samo i my mamy pod jedną komendą międzynarodową idących żydów talmudystów w Polsce, którzy chętnieby widzieli, ażeby Polska na złość Niemcom wyprawiała harce na lodzie.

Albowiem czy Niemiec przez czekanie aż się Polska załamie dostanie opuchliny z odmrożenia, — czy Polska harcująca po-

lodzie, albo się załamie, albo się potłucze — to zawsze będzie kwitowane jako plus na korzyść międzynarodowego żydostwa.

Tak samo taka wesz międzynarodowa judzi i między partjami politycznymi.

P. Chrzanowski — rozumując bardzo rozsądnie — twierdzi, że niema karabinów... to „szkoda howoryty”. Ja pozwolę sobie stanąć na podobnym stanowisku i twierdzić, że gdyby nawet były karabiny i bagnety, czy mógłby kto wzięść odpowiedzialność przed swoim sumieniem za to, ażeby walkę rozpoczynać o władzę?

Skądże więc gwarancja, że ten któryby rozpoczynał walkę był Mussolinim? Nawet w porównaniu nie mógł by się porównać ani z Mussolinim, ani z Primo de Riverą, ani z Kemalą Paszą, ani ze spokojnym i rzeczowym Horthy’em. Ci wszyscy ujeli ster rządów z swe ręce, kiedy w ich kraju panoszyła się anarchja. U nas dzięki Bogu anarchji nie ma. Lewica przekonała się w czasie przewrotu majowego, że bez walki nie da się osiągnąć w Polsce nawet przejściowej dyktatury proletariatu. Ich przywódcy się uspokoili, gdyż widzą, że robotnicy nie pójdą im na lep. Więc opozycja gdyby miała nawet za sobą karabiny i bagnety, — to by było „szkoda howoryty”.

Zamiast się organizować do rzetelnej pracy, jak też i w tym celu, ażeby opanować żywiły wywrotowe, opozycja prowadzi papierową walkę, której skutek będzie ten, że będzie w tej walce zużytych „x” wagonów papieru, „y” cystern atramentu, a „z” kg. czernidła drukarskiego. Jeżeli dwa stronnictwa złączą się celem opozycji przeciw rządowi, to skutek będzie ten, że zużyją razem dwa razy tyle papieru, atramentu i czernidła drukarskiego. Ale też i wielka część zwolenników rządu są to teoretycy i skutek ich działalności jest ten, że tak ci zwolennicy, jak i opozycja razem „w walce” ze sobą zużywają trzy „x” wagonów papieru, trzy „y” cystern atramentu i trzy „z” kg. czernidła drukarskiego.

I to byłoby nie źle, gdyby powyższe artykuły kupowano u firm katolickich.

Jan Kozicki.

Dookoła zakazu kandydowania katolickim duchownym.

(Uwagi z powodu enuncjacji Watykanu).

Stolica apostolska, jak podają dzienniki — wyraziła pogląd, że uważa za „niewskazane”, ażeby duchowni kandydowali na posłów.

To stanowisko Stolicy Apostolskiej, jak też i zakaz Ks. Frymasa wywołały na prawicy zdumienie zaś na lewicy radość. Cieszą się bowiem z tego, że akurat który z

księży nie usłucha zakazu i będzie kandydował, to przecież ten fakt będzie napawał wszystkich radością, albowiem będzie świadczył o rzekomym braku wierności wśród duchowieństwa, — no a dla naszego żydka i szebesgojow graj. Lecz tak konsternacja na prawicy, jak i uciecha na lewicy nie ma najmniejszej racji bytu, gdyż stanowisko Stolicy Apostolskiej jest zupełnie uzasadnione.

Oto co pisze krakowski Czas:

Motywy takiego zakazu są jasne. Mięszczenie się duchownych w ostre, zjadliwe i brutalne walki polityczne, do jakich system pięcioprzymiotnikowych wyborów nieuchronnie prowadzi nie jest dla Kościoła pożądane. Duchowny agitator, duchowny-dziennikarz duchowny-poseł jest mimowoli zmuszony nagiąć się do gustu tłumów, do niskiego poziomu czytelników, do szacherek politycznych, jakich terenem są obecne zdegenerowane parlamenty. Obniża to jego charakter, a Kościół wciąga w bardzo niemile położenie. Łatwiej znaleźć wyjście z tego położenia tam, gdzie katolicy stanowią mniejszość wyznaniową lub ideową, jak w parlamencie niemieckim lub francuskim, bo tam duchowni siedzą w jednym i tem samem stronnictwie i nie walczą między sobą ani z innymi katolikami.

Ażeby i nasi Czytelnicy to stanowisko Stolicy Apostolskiej zrozumieć i ocenić mogli podamy co następuje:

Najsamprzód Stolica Apostolska nie „zakazuje“ duchownym katolickim kandydowania, a jedynie „uważa za niewskazane“, ażeby oni kandydowali. Gdyby bowiem było powiedziane wyraźnie, że „zakazuje“, to w tym wypadku wszelka dyskusja byłaby zbyteczną, gdyż każdy, kto się czuje katolikiem, poddałby się bez zastrzeżeń takiemu zakazowi tak samo, jak się poddaje nakazom Stolicy Apostolskiej.

Że z duchownych podlegających władzy Ks. Kardynała Hlonda, to jest z djecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej nikt nie śmie i nie powinien kandydować, — to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Co się tyczy zaś duchownych z innych djecezji, to z ostrzeżenia Stolicy Apostolskiej należy o tyle wyciągnąć konsekwencje, że tylko takim duchownym można udzielić pozwolenia do zgłoszenia kandydatury, co do których jest absolutna pewność, że oni nawet, gdyby i weszli w środowisko posłów demagogów, nie staną się sami demagogami. Współdziałanie duchownych w polityce jest koniecznością, która ten większą ostrożność nakazuje — gdyż o ile działalność uczciwych i kulturalnych duchownych może być z wielką korzyścią dla Kościoła, państwa i narodu, (jak n. p. działalność ks. prałata Seipla), o tyle znowu działalność duchownych nie mających tych danych może być bardzo szkodliwa, albowiem utrwała w wiernych przekonanie, że jest dwojaka moralność, jedna obowiązująca w życiu codziennem, a druga wręcz odmienna, obowiązująca w polityce, gdzie z „racji stanu“ można się i szelmostwa dopuścić; no! albo może być nawet i zgubna, jak to widzimy z działalności Rasputina w Rosji, który pod pokrywką mistycyzmu religijnego dopuszczał się szalbierstw i wyuzdania.

Pod wpływem t. zw. racjonalizmu i pod protektoratem t. zw. liberalizmu polityka stała się wielkim oszustwem i wielkim kłamstwem. Pojęcie polityki takie, o jakim mówi nam Arystoteles spotyka się w stosunkach między państwami bardzo rzadko, zaś w stosunkach między partyjnych prawie że nigdy.

O ile zatem księży, jak ks. Londzin, ks. dr. Czuj, ks. Panaś, ks. Świąder, ks. Kasprzyk, ks. Piwowarczyk i t. p. pracujący w rozmaitych partjach politycznych, mogą się przyczynić do zjednoczenia narodu, jeżeli każdy z nich działając w swoim zakresie będzie się zapatrywał na zagadnienia swej partji z punktu widzenia katolickiego uniwersalizmu, — o tyle znowu Oraczei i Okonie i t. p. żerując na nieświadomości drugich — stali się sami arcydemagogami i szkodnikami. (Oraczei c-

głosił się nawet papieżem amerykańskim). Szkoda którą wyrządzili jest niezbyt wielka, ale będąc nieprzygotowanymi do roboty politycznej sami znikczemnieli prawie doszczętnie.

Ażeby zatem pierwiastek religijny wprowadzić do polityki, to w tym kierunku koniecznie muszą współpracować i księży. — Lecz nie tylko to, ale przede wszystkim księży wytrawni, posiadający możliwie wielki zasób wiedzy teologicznej i prawnopolitycznej. Ksiądz tak samo jak i oficer wypełni wówczas należycie swoje zadanie, jeżeli wszystkie zagadnienia dotyczące tak wewnętrznej, jak i zewnętrznej polityki będzie traktował ze stanowiska męża stanu. Tak, jak psychiatra musi znać wszystkie gatunki chorób umysłowych, a nie potrzebuje przytem sam być warjatem, ażeby swój zawód wykonywać, tak samo ksiądz wykonując swoją misję polityczną powinien znać wszystkie partje i odcienia polityczne, a nie potrzebuje przytem wcale stać się sam partyjnikiem politycznym.

Życie uczy nas, że tylko ten może zwalczać zło, kto je zna, i zwalczając je stale utrwała się w dobrem.

Człowiek, który widzi tonącego, musi sam umieć dobrze pływać, — gdyż inaczej nie tylko tonącego nie wyratuje, ale jeszcze i sam pójdzie na dno. Człowiek, który chce zwalczać plagę pijaństwa musi przeanalizować ze wszystkich stron źródło tegoż i na podstawie z góry ułożonego planu przystąpić do zwalczania go; albowiem w przeciwnym razie nie tylko nie będzie w stanie zwalczyć zła, ale może nawet sam stać się opojem.

Opowiadają, że gdy Mollere przyłączył

się do wędrownej trupy aktorów objeżdżającej miasteczka Francji, to wówczas wszystkich jego znajomych ogarnął żal, że taki zacny człowiek może się zmarnować. Jeden z jego nauczycieli puścił się w drogę za nim, aby mu to wyperswadować i swoim autorytetem skłonić go do powrotu; — skutek jego akcji był ten, że nie tylko nie skłonił Mollera do nawrócenia z drogi, ale sam przystał do tej komedjanckiej trupy i grywał komiczne role (podtatusałego amanta).

Gdyby ten profesor był należycie przygotował się do swej misji, byłby mógł Mollera nakłonić do nawrócenia z drogi, — a że nie był przygotowany do swej misji, to osiągnął wręcz przeciwny skutek, gdyż stał się sam komedjantem.

Ażeby zatem nasi księży mogli wprowadzić ducha katolickiego do polityki, zwalczyć partyjnictwo, a nie stać się partyjniami, zwalczyć demagogję, a nie stać się demagogami, zwalczyć faryzeuszostwo, a nie stać się faryzeuszami, to w tym celu do takiej misji powinni być należycie przygotowani, gdyż inaczej powstają działacze w stylu p. Okonia, Oraczei i t. p.

Omawianie przejawów życia politycznego ze strony zasad etyki katolickiej, powinno się rozpocząć już w seminarjum duchownem. Również koniecznością jest pewien zasób wiedzy historycznej, jak też ogółem zagadnień społecznych i politycznych.

Jak długo tego niema, nie jest wskazaniem za silne angażowanie się ze strony kleru, lecz tylko w wyjątkowych wypadkach powinno się udzielać pozwolenia na kandydowanie i to najwybitniejszym jednostkom.

Jan Kozicki.

Ci którzy szerzą w Polsce czerwoną zarazę!

„Burzuj“ żydowski w roli bolszewickiego agenta. — Ośmnastolenia Laja Chaja. — Kopa Dawidów i Chaimów.

Ostatnie dni przyniosły nam znów ładną galerję naszych najmilszych: samych agitatorów i apostołów czerwonej zarazy z Bolszewji.

I tak w Wilnie skazano na 2 lata twierdzy bogatego żyda Burela Gefena, który chociaż był zwykłym prostodusznym „burzujem“ żydowskim, prowadził jednak interesa również i w bibule sowieckiej.

Oto w marcu r. ub. przechodzący ulicą Zawalną posterunkowy zauważył, że idąca przed nim grupka młodych żydów zdradza zdenerwowanie. Młodzieńcy przyspieszyli nawet kroku, chcąc jak widać ująć oczu policjanta i trzeba trafić, że w tym właśnie momencie paczka niesiona przez jednego z nich rozwiązała się i upadła na chodnik. Pośpiech z jakim zaczęto zbierać papiery stanowiące zawartość paczki sprawił, że posterunkowy skierował się w kierunku grupki. Na widok zbliżającego się grupka rozbiegła się we wszystkie strony, na miejscu zaś pozostał jedynie Burel Gefen.

Jak się okazało paczka zawierała 2856 odezwo komunistycznych, wydanych w języku: polskim, białoruskim i rosyjskim, jak to zwykle bywa o treści podburzającej.

Sprawa oparła się o sąd okręgowy. Trzy-nastu świadków obrony postawiono, aby osłabić wywody jedyne go świadka oskarżenia, jednak sąd uznał Gefena winnym i skazał go na dwa lata twierdzy, zaliczając mu na poczet tej kary 10 miesięcy aresztu prowencyjnego. Obrona prosiła o zastoso-

wanie jako środka zapobiegawczego — kaucji. Sąd opierając się na 416 i 428 art. U. P. K., oraz mając na względzie stopień kary i zamożność oskarżonego nakazał areszt bezwzględny.

„Burzuj“, głoszącego komunistyczne hasła odstawiono po eskortę do więzienia.

Równocześnie na stacji kolejowej w Zamocisku zatrzymano podejrzaną o działalność antypaństw. niejaką Chaję-Zaję Knobel, 18-letnią żydówkę z Józefowa pow. biłgorajskiego. W czasie rewizji osobistej znaleziono przy aresztowanej kilka odezwo komunistycznych. Jedne z nich zredagowane były „do robotników, chłopów i żołnierzy“, inne „do całej ludności pracującej“, reszta w sprawie „dnia młodzieży“. Odezwy wydane są przez K. C. Z. M. K. i K. C. K. P. P. Jedna w języku żargonowym wydana przez K. P. P. Przy aresztowanej znaleziono prócz odezwo kilka broszur o treści komunistycznej.

W Łodzi natomiast sąd okręgowy za uprawianie wyrotowej akcji komunistycznej skazał Dawida Krzepickiego, Chaima Gimelfarba, Dawida Fluma, Izraela Lewina, Abrama Wajtmana, Eijasza Weinberga i Kiwę Berkowicza na 1 rok twierdzy. Wreszcie Chajma Rotszajna, Dawida Gliksmana, Mojżesza Szachtera, Ryfkę Lederman, Reginę Zajdenfeld, Jojne Rubinowicza, Borysa Rosenweiga i Pereca Neuchansa — na 3 lata domu poprawczego.

Ładna kompanja, co?...

Może p. Davey „zrównoważy“

budżet urzędnika?!

(Autentyczny dokument z ról urzędniczej).

Jak się dowiadujemy w Warszawie miał miejsce następujący autentyczny fakt.

Oto do amerykańskiego doradcy fina-

owego, p. Davey'a nadszedł niezwykle list pani Zofji Wiszniewskiej, żony urzędnika państwowego.

„Proszę, niech mi Pan doradzi — pisze p. Wiszniewska — jak zrównoważyć mój budżet domowy?

Jeżeli Pan może być doradcą wielkiego państwa toż łatwiej zda się będzie Panu doradzić mnie, gdyż budżet naszej rodziny — to znaczy męża, dwojga dzieci i mnie — wynosi zaledwie 320 zł., to co zarabia mój mąż miesięcznie po odciążeniu wszelkich podatków, kas przeorności i t. p.

Z pieniędzy tych strąca się jeszcze mężowi około 130 zł. miesięcznie za różne raty (trzeba przecież mieć ubranie i obuwie), pozostaje więc na życie, a więc komorne, jedzenie, światło, opał i inne wydatki 190 zł. na cały miesiąc. A potrzebujemy najmniej 350 zł., by bez długów związać koniec z końcem.

Jak więc zrównoważyć ten budżet? Może Pan, jako znakomity finansista, da mi radę?

Powyższy list p. Wiszniewskiej jest jaskrawym dokumentem sytuacji, w jakiej znajduje się olbrzymia większość inteligencji urzędniczej naszego kraju, która dawno już wysprzedala co mogła, dawno znosiła przenicowane kilkakrotnie ubrania, a dziś znajduje się naprawdę u ostatecznego kresu wysiłku, kiedy i siły fizyczne zawodzą, moralne trzeszczą w posadach, a zdrowie zrujnowane goni resztkami.

Kłedyż wreszcie skończy się niedola parjasa naszego, upośledzonego woła roboczego, zawsze jednak gotowego do poświęceń na rzecz Ojczyzny — urzędnika?!..

domieszka do kawy

cie to jednak z całą miłością, bez cienia nienawiści.

Pytacie, której partji politycznej dać pierwszeństwo? Odpowiadam jeszcze raz, że Kościół nie narzuca poglądów politycznych i społecznych i dodaje, że nie jest się katolikiem przez przynależność do jakiejś partji, lub stronnictwa politycznego, lecz przez przynależność do Kościoła Katolickiego i przez życie według nauki Chrystusa Pana, taksamo nie jest się patriotą przez przynależność do jakiejś partji, lub stronnictwa politycznego, lecz przez umiłowanie całej Polski i pracę dla niej. Żadna partja i stronnictwo polityczne nie mają przywileju na katolicyzm lub patriotyzm. Patrzcie na czyny, a nie na słowa. Dąćcie do tego, aby zapomniano u nas o partyjnych sporach i miano przed oczyma Polskę. Ci najbardziej zasługują na poparcie, którzy najmniej myślą o sobie, a najbardziej pamiętają o Matce-Ojczyźnie.

Ks. Biskup Przeździecki o wyborach.

(Jak winni księży ustosunkować się do wyborów i akcji poszczególnych stronnictw).

Biskup podlaski ks. K. Przeździecki wygłosił onegdaj na konferencji księży dziekanów bardzo znamienne przemówienie w sprawie ustosunkowania się duchowieństwa do nadchodzących wyborów, oraz agitacji partyjnej. Z przemówienia tego przytaczamy najważniejsze wyjątki:

Oto zwracając się do księży mówił ks. biskup Przeździecki:

„Do wielkiej sprawy wyborów przystępujcie uzbrojeni w płon nauki Bożej, którzy odchylen nie znosi, z rozpostartymi ramionami do wszystkich, nikogo nie wykluczając. Przystępujcie do tego dzieła nie jako partyjnicy, lecz jako Polacy, nie jako wrogowie czyis, lub uprzedzeni do kogoś, lecz jako słudzy wszystkich, nie dla siebie nie żądający, wszystkiego dobra pragnący dla Matki-Ojczyzny i jej dzieci braci naszych.

Przeróżne są u nas obecnie partje i stronnictwa polityczne i społeczne. My do żadnej i żadnego należeć nie możemy. My mamy być wszystkim dla wszystkich. Nie do nas należy rozstrzygać sprawy partyjne. Do nas jednak należy wołać: Bóg niech będzie w sercach waszych! Na fundamentach prawa Bożego niech się gruntuje wszelkie prawo ludzkie.

Korzystając z każdej okazji, poza świątynią, aby tłumaczyć obowiązek głosowania do Sejmu i Senatu, aby tłumaczyć potrzebę jedności, potrzebę powołania do Sejmu i Senatu ludzi nieskazitelnych, obeznanych z potrzebami państwa, o uczciwych przekonaniach katolików i nie tylko z imienia, o szerokim sercu, obejmującym wszystkich obywateli w kraju, miłujących Państwo ponad partje polityczne, nie szerzących waśni. Każdemu, kto do was się zwróci o radę w sprawie wyborów, chętnie, z całą szczerością jej udzielajcie, lecz z radami nie narzucajcie się.

Jako obywatelom kraju wolno wam brać udział w zebraniach i wiecach przedwyborczych w celach rzeczowej dyskusji, unikajcie jednak tych wieców i zebrań, o których wiecie, że zwołane zostały nie dla wyjaśnienia i orjentowania się, jak najlepiej służyć Ojczyźnie, lecz dla walk partyjnych, dla szerzenia nienawiści.

Z wieców i zebrań takich już z góry zostały wygnane i miłość chrześcijańska i zdrowy rozsądek. Obecność wasza tam byłaby złe zrozumiana, przyniosłaby więcej szkody, niż pożytku. Jeżeli władze państwowe powołają do komisji wyborczych, możecie w nich, jako obywatele kraju pracować.

Pytacie, czy List Pasterski, jak to zaczyna głosić, skierowany jest przeciwko obecnemu rządowi? Najkategoryczniej oświadczam, iż nie jest skierowany przeciwko obecnemu rządowi. I polecam, abyście to wszystkim mówili, oraz i to, że biskupi nawołują katolików dla zjednoczenia się i jedynie w celach w Liście wskazanych.

Pytacie, co czynić, jeżeli katolicy nie zjednoczą się i będzie kilka list? Odpowia-

dam. Kościół nie narzuca katolikom poglądów politycznych i społecznych. Każdy może głosować według własnego przekonania. Katolik nie tylko z imienia, lecz naprawdę z życia, nie będzie nigdy głosował na listę, na której umieszczone jest nazwisko wroga religji i Kościoła, o czem powinniście mówić swym parafjanom, czyn-

Walka o polskość Warszawy!

(Warszawska rada miejska terenem ataków żydowskich na polskość stolicy).

Rada miejska m. Warszawy stała się od pewnego czasu terenem zacieklonych ataków żydowskich na polskość naszej stolicy. Podkreślić przytem należy, że w walce tej żydzi są stroną atakującą i to występujący solidarnie, począwszy od bankierów do socjalistów żydowskich przy wydatnej pomocy i sukursie ze strony radnych miejskich z P. P. S.

Ostatnie sukcesy, jakie odnieśli żydzi na terenie rady miejskiej — rozuchwalili ich do tego stopnia, że rozpoczęli ataki na całej linii, a przeciwne im wystąpienia usiłowali wprost zdusić terrorem. Jedno z pism warszawskich donosząc o powyższym wyciąga takie spostrzeżenie z obrad warszawskiej rady miejskiej:

„Chwilami zdawało się, że jesteśmy nie w polskiej, a w żydowskiej radzie miejskiej, w której „rządząca większość żydowska“ rozprawia się bez ceremonji z zachwalcami występującymi z zamachami na uświęcone prawa tej większości“.

Te ataki podjęli żydzi przy omawianiu budżetu wydziału szpitalnictwa miejskiego i opieki społecznej.

Nieograniczony niczem dostęp dla żydów do wszystkich szpitali ogólnych ufundowanych wyłącznie prawie z zapisów całych pokoleń szlacheckich filantropów Polaków i olbrzymie sumy łożone przez miasto na szpitale żydowskie nie zadawała żydów. Żądają oni jeszcze bezwzględnie „odpolszczenia“ szpitali miejskich przyjęcia do nich lekarzy i personelu takiego, żaby żydzi „mogli się porozumiewać w swoim języku“. Jak dalece już obecnie żydzi są uprzywilejowani świadczy to chociażby, że gdy na kursy dla Sióstr miłosierdzia i służby szpitalnej przeznaczają magistrat zł. 40 tys., to jednocześnie na podobne kursy przy jednym tyl-

ko szpitalu żydowskim dla pielęgniarek — 60 tys. złotych. Na sumę 264 tys. złotych subsydjów na zakłady dla dzieci, wśród których na czysto katolickie przeznaczają się około 20 tys. to czysto wyznaniowe zakłady żydowskie otrzymują z tej sumy — 100 tys. zł.

Pomimo tego żydzi domagają się gwałtownie znacznego podwyższenia subsydjów dla zakładów żydowskich i jednocześnie przekształcenia pozostałych na polsko-żydowskie.

Kiedy radna p. Moszczeńska w rzeczowym przemówieniu zdemaskowała istotny charakter tej taktyki żydowskiej, radni żydowscy wszczęli na sali piekielną awanturę, waląc pięściami w stoły, krzycząc i gwizdząc. P. Moszczeńska faktami stwierdziła, że żydzi domagają się, by w urzędach i przedsiębiorstwach miejskich było aż 33 procent żydów, co przecież byłoby, faktycznie „numerus clausus“, ale dla Polaków! Udowodniła dalej, że chodzi im nie tylko o to, by mieć równy udział we wszystkich instytucjach ogólnych, ale równocześnie i wyjątkowe przywileje dla czysto żydowskich.

Skończyło się na tem, że wszystkie wnioski żydowskie — przy poparciu P. P. S. lub „neutralnem“ stanowisku lewicowej i centrowej demokracji — odesłano do zapinowania magistratowi, co żydzi będą traktowali jako ich przyjęcie.

W ten sposób przy poparciu stronnictw polskich, ale stojących w rzeczywistości na usługach żydostwa jakimi jest Polska Partja Socjalistyczna i przy co najmniej karygodnej obojętności liberalnych stronnictw centrowo-lewicowych dokonywała się opanowywanie Warszawy przez żywiol obcy!

B. posłowie na wywczasach pozasejmowych

Ogarnięci smutnymi wspomnieniami „parlamentarnej“ przeszłości niektórzy z pp. b. posłów szukają na gwałt... pocieszenia.

Oto przed niespełna tygodniem w cza-

się nocnej rewizji przeprowadzanej przez policję warszawską w „domu schadzek“ przy ul. Zielnej w Warszawie, zastano tam b. posła niezależnej partji chłopskiej Antoniego Szapiela, nigdzie nie meldowane-

go, który spędzał czas w towarzystwie niejakiej Katarzyny Bobackiej. Jest faktem wielce charakterystycznym, że Bobacka była kochanką zbiegłego niedawno z więzienia przy ul. Dzikiej bandyty Kondraszewa. Ona to miała pomóc swemu kochankowi i jego towarzyszą w przeprowadzeniu ucieczki przez dostarczenie im ubrań cywilnych.

A oto onegdaj nowy podobny fakt zanotowała policja:

Gdzie leży przyczyna upadku handlu polskiego

(W odpowiedzi autorowi artykułu p. t. „Przyczyny upadku handlu“).

Od jednego z naszych Czytelników i Przyjaciół pisma otrzymujemy uwagi niniejsze, które poniżej zamieszczamy:

Z wielkim zainteresowaniem przystąpiłem do przeczytania artykułu pod tytułem „Przyczyny upadku handlu“ w „Gazecie Narodowej“ z dnia 8 b. m. bowiem pragnieniem moim było znaleźć rzeczowe ujęcie sprawy.

Zrozumiałą jest rzeczą, że ktokolwiek z Polaków, bez różnicy stanu, czytając „Gazetę Narodową“, to sprawa odżydzenia leży mu na sercu, a także wśród tych znajduje zrozumienie. Wszelkie podobne artykuły bywają z przejęciem czytane i stają się tematem do ożywionej dyskusji.

Po przeczytaniu wspomnianego artykułu, spotkałem się z rozczarowaniem, bo autor p. W. Z. nie wskazał faktycznych przyczyn upadku handlu polskiego.

Autor dzieląc kupców polskich na trzy grupy, wśród nich samych szuka przyczyny upadku. Natomiast zło tkwi gdzieś indziej. W odpowiedzi, mimowoli cisnie się na usta pytanie: Czy kupcy żydowski w Polsce żyją w odmiennych warunkach, a stanowią 95 procent w handlu? Dobrze ich interesu prosperują, dowodem, że ostatnimi czasy wprost masowo przechodzą posiadłości polskie, w ręce żydowskie. Czy brak wśród kupców żydowskich „powojennych“ nazwanych i przez autora „tymczasowymi“?

Na pytania te znajdziemy odpowiedź poniżej.

Wiadomą jest rzeczą, że egzystencja kupca, jest uzależnioną od solidnej klienteli.

Na podstawie statystyki załudności obszaru Państwa, w stosunku procentowym społeczeństwo polskie, z której rekrutuje się klientela, stanowi olbrzymią większość. A zatem na pytanie: gdzie leży przyczyna upadku kupiectwa polskiego, znajdujemy odpowiedź: w społeczeństwie polskim.

W tem samym źródle tkwi tajemnica powodzenia kupców żydowskich.

Przy omawianiu drugiej grupy kupców polskich, nazywając ich wojennymi, zauważa autor, że „namnożyło się ich jak grzyby po deszczu“.

Gdyby tak w istocie było, czyż byłby to niepożądany objaw?! Przy sposobności zagłębimy na żydowskie podwórko. Żydzi w Polsce, uświadamiają sobie, że fundamentem pozostającego w ich rękach handlu, jest mnoga ilość drobnych kupców i handlarzy.

Niepomyślna konjunktura handlowa, która zmusza w wielu wypadkach do zwinienia interesów drobnych kupców jest niczem innym, jak osłabieniem fundamentów, olbrzymiego gmachu — handlu żydowskiego, w którym zarysowują się mury, zaczyna trzeszczeć i grozi zawaleniem.

Rozumieją to żydzi bez różnicy stanów, i przywiązują wielką wagę do istnienia drobnych kupców i handlarzy.

Gdyby handel polskie w myśl wywodów autora, p. W. Z. powstawały jak grzyby po deszczu, (z ubolewaniem stwierdzić należy że tak nie jest) objaw ten, należałoby przyjąć z nieklamana radością, bowiem nie byłoby to niczem innym, jak tylko wyrwaniami poszczególnych cegieł z fundamentów handlu obcego u nas, co w rezultacie gmach aczkolwiek dzisiaj silny jeszcze,

Oto w domu schadzek niejakiej Kłodzkiej przy ul. Poznańskiej zastano posła ze Stronnictwa Chłopskiego p. Ledwocha, śpiącego na kozetce. Szukał — być może — w śnie ulgi pocieszenia w swej niewdzięcznej, parlamentarnej tulaczce. Funkcjonariusze policji nie bacząc jednak na to, zbudzili p. posła i wskazali mu na niestosowność obranego przezeń miejsca „odpoczynku“ — słusznie zasłużonego...

musiały runąć, a kwestja: Odżydzenia Polski — stała by się rozwiązana.

W dalszej części artykułu, autor nazwał drobnych kupców „przelewatczami“.

Z uśmiechem politowania przyjąć należy wywody p. W. Z., dowodzi bowiem, że autor nie zastanawiał się wcale nad tak poważnym zagadnieniem, jakim jest sprawa odżydzenia handlu.

Nie trzeba być kupcem, żeby wiedzieć, że handel dzieli się na dwie grupy: kupca hurtownika i kupca detajlistę.

Na wstępie już wspomniałem, że egzystencja kupca-detajlistę, zależy od społec-

zeństwa, natomiast kupca-hurtownika od kupca detajlisty.

Czy ktokolwiek z Polaków, złożył by swe kapitały do założenia hurtowni towarów jakiejkolwiek branży, w obec braku polskich kupców-detajlistów?

Czy mógłby liczyć na poparcie żydowskich kupców?

Nie! — bo u żydów solidarność jest wielka. Żydzi bez różnicy stanów wzajemnie się wspierają. Żydowski detajlista poczuwa się do obowiązku zaopatrywać się w towary u hurtownika-żyda. Tylko społeczeństwo polskie, które jest cementem w więzaniach fundamentów handlu, świadomie przyczynia się do rozkwitu handlu żydowskiego, stając się przyczyną upadku kupiectwa polskiego, kupując towary u żyda!

Nie należy więc wyśmiewać drobnych kupców polsk., bowiem są to pierwsze wysunięte placówki w walce o unarodowienie naszego handlu.

St. G. z Jarosławia.

P. S. Stwierdzić należy, że były usiłowania w tym kierunku by stworzyć hurtowny handel polski. W dziale spożywczym przodowały w usiłowaniach w kilku miastach Składnice Kólek Rolniczych. Niestety — z braku odpowiedniej liczby polskich kupców detajlistów, jakiej hurtowny handel wymaga, usiłowania speliły na niczem.

Co się dzieje zagranicą?

LITWA. W odpowiedzi na notę polską w sprawie rozpoczęcia bezpośrednich rokowań polsko-litewskich, wystosował p. Waldemar zredagowaną w niezwykle ostrym tonie notę, w której zarzuca Polsce szereg niespełnionych rzekomo zobowiązań przyjętych w Genewie. Ze swej strony natomiast proponuje przystąpienie do bezpośrednich rokowań celem zlikwidowania stanu wojennego. Warunkiem jednak jest uregulowanie spraw związanych z następstwami zamachu Żeligowskiego (czytaj: sprawa wileńska).

ROSJA. Wszyscy przywódcy opozycji zostali deportowani na wysiedlenie na Syberję. Radek i Rakowski zostali zesłani na Murmań, Trocki do Wernego (koło Taszkientu), inni do rozmaitych miejscowości Syberji na okres 3 lat. Jedynie Zinowjew i Kamieniew, którzy poddali się Stalinowi otrzymali podrzędne stanowiska administracyjne w głębi Rosji.

WATYKAN. Watykan otrzymał z Moskwy notyfikację wyroku, skazującego papieża na karę śmierci(II) za popieranie przez udzielanie pomocy finansowej ruchu anty bolszewickiego.

NIEMCY. Nowym ministrem Reichswchry po skompromitowanym Gesslerze został gen. Gröner.

Aleksander Zubkow, młody małżonek ekscentrycznej siostry Wilhelma II, księżniczki Wiktorji, okazał się po ślubie nałogowym kokainistą i umieszczony został przez kochającą go małżonkę w zakładzie hydropatycznym w Uhrwetler.

WĘGRY. Wykryto tu olbrzymio rozgałęzioną organizację komunistyczną. Aresztowano 22 agitatorów, przyczem śledztwo ustaliło że centrum organizacji znajdowało się w Budapeszcie natomiast jej przywódca, znany pod nazwiskami bądź Józefa Sterna, bądź też Ryszarda Wajsa, przebywa we Wiedniu. Pod nazwiskiem tem ukrywa się jeden z komisarzy ludowych dawnej dyktatury proletariatu na Węgrzech, być może, nawet sam Bela Kuhn, który prowadził ostatnio we Wiedniu szkołę agitatorów.

RUMUNJA. Władze wykryły wielką węgierską organizację szpiegowską. Student medycyny Silai usiłował przekupić dwie osoby wojskowe z biura mobilizacyjnego, aby otrzymać od nich dokumenty. Dochodzenia wykazały, że rozchodzi się o wielki spis, do którego należą przeważnie

węgierscy studenci, którzy zobowiązali się pod przysięgą do posłuszeństwa i do pracy mającej na celu odzyskanie Siedmiogrodu. Kilka osób aresztowano, innym udało się uciec.

FRANCJA. Na onegdajszym posiedzeniu parlamentu minister sprawiedliwości Barthou wystąpił w izbie z wnioskiem aresztowania posłów. Przeciw wnioskowi rządowania. Po energicznej mowie Poincarego izba przyjęła wniosek 309 głosami przeciwko 227. Posłowie Cachin i Vaillant Couturier zostali aresztowani w chwili gdy mieli opuszczać izbę. Przewieziono ich do więzienia Sante. Chociaż posłowie komunistyczni zdołali zgromadzić przed izbą tłum swoich zwolenników, jednakże przewiezienie aresztowanych posłów odbyło się bez żadnego wypadku.

Czy rabin

jest zwolniony od przysięgi w sądzie?

Ciekawy proces o zasadniczym znaczeniu dla rabinów rozpatrywał onegdaj Sąd Najwyższy.

Przed niedawnym czasem powołano, jako świadka, rabina radomskiego, Szapirę. Rabin odmówił złożenia przysięgi, powołując się na przepis procedury, na podstawie którego duchowni są zwolnieni z przysięgi. Przeciwno rabinowi Szapirze wytoczono proces. Sąd pokoju w Radomiu uwolnił rabina Szapirę od winy. Przeciwno wyrokowi apelował prokurator, wskazując, że tylko duchowni chrześcijańscy są zwolnieni od przysięgi. Atoli również i druga instancja uwolniła rabina. Prokuratura wniosła wówczas kasację do sądu najwyższego, domagając się zniesienia wyroku uwalniającego. Sąd najwyższy zniósł wyrok, uwalniający rabina Szapirę i odesłał sprawę do sądu okręgowego, celem ponownego rozpatrzenia go w innym komplecie sędziów. Ostateczny wyrok będzie miał zasadnicze znaczenie dla rabinów.

Sądźmy, że na kwestję „przysięgi“ rabinów wiele światła mógłby rzucić... **tałmud**, owa kopalnia zasad „etyki“ prapierwotnej...

ODEZWA „WYZWOLENIA“.

Odezwa wyborcza nie odbiega daleko swym programem od haseł PPS., domaga się zaś m. in. zniesienia Senatu, wyboru prezydenta za pomocą referendum ludowego i referendum w sprawach ustawodawczych, wybieralności urzędników państwowych w ramach narodowości, w sprawach religijnych rozdziału kościoła od państwa.

ODEZWA BLOKU MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Blok mniejszości narodowych prowadzony przez radykalnych sjonistów z pod znaku Grünbauma, Ukraińców z „Unda“ i Niemców wydał odezwę, w której woła o „krzywdzie“, jaka spotyka uciskane mniejszości w Polsce, które nie są równouprawnione. Odezwa kończy się takimi okrzykami: „Precz z uciskiem narodowym, z krzywdą ludów!“

Do walki o niezależne zastępstwo parlamentarne!“

Na tle nieporozumienia, jakie wynikły w stronnictwie Ch. N. co do stosunku jego do rządu, nastąpił rozłam w tem stronnictwie. Członkowie stronnictwa, sympatyzujący z rządem uznali za konieczne wystąpienie ze stronnictwa i utworzenia odrębnej organizacji. Otrzymała ona nazwę „Bloku Rolniczego“.

W Wielkopolskiej organizacji Piasta nastąpił rozłam, przyczem secesjoniści utworzyli nowe stronnictwo ludowe pod nazwą „Zjednoczenie Włościan“. Również Litwini mieli wystąpić z bloku mniejszości narodowych, wskutek wpływów idących z Kowna. W związku z tem ma ukazać się oficjalna deklaracja Litwinów na Wileńszczyźnie. Podobno rząd kowieński miał wpłynąć na rodaków, aby zupełnie nie brali udziału w wyborach.

B. PREZYDENT WOJCIECHOWSKI NIE CHCE KANDYDOWAĆ.

Ze strony „Komitetu Katolicko-Narodowego“ zwrócono się ostatnio do b. prezydenta Rzeczypospolitej Wojciechowskiego z propozycją wystawienia jego kandydatury na pierwszym miejscu z listy państwowej do Senatu. Jak słychać, b. prez. Wojciechowski odpowiedział odmownie.

GENERALOWIE KANDYDUJĄ.

Wśród kandydatów ubiegających się o

mandat poselski w kampanji wyborczej znajdzie się również szereg generalów w czynnej służbie. M. in. generał Rydz Śmigły, generał Dąb Biernacki, generał Stachiewicz i inni. Faktem jest również, że generał broni w rezerwie Żeligowski wystawi swą kandydaturę w okręgu wileńskim. Wiadomość o kandydaturach generalów wywołała w kołach politycznych zrozumiałe zainteresowanie.

OBÓZ RZĄDOWY W KRAKOWIE.

Jak słychać, w sprawie kandydatur do Sejmu na liście Bloku bezpartyjnego współpracy z rządem w Krakowie zaszła nowa zmiana. Komitet wyborczy zdecydował powrócić do kandydatury prof. Krzyżanowskiego jako przedstawiciela konserwatystów. Temsamem zaniechano podobno wystawienia na czołowym miejscu wicepremiera Bartla, a sejmowa lista kandydatów ma przedstawiać się następująco: 1) prof. Krzyżanowski, 2) b. poseł inż. Mianowski, 3) dr. Dyboski.

Oczywiście do dnia 3 lutego gotowe zająć na tej liście dalsze jeszcze zmiany.

USWIADOMIENIE WŚRÓD WYBORCÓW.

Sekretariat głównej komisji wyborczej i przewodniczący tej komisji, p. wiceminister Car otrzymuje codziennie wiele listów z różnych okolic Polski w sprawach wyborczych. Wśród korespondencji tej znajduje się wiele przyczynków do stanu uświadomienia mas wyborczych. I tak grupa chłopów ze wsi Komarowa, powiat Hrubieszów, przesłała długi obszerny list z prośbą, by zamianowano posłem sołtysa wsi Andrzeja Gadomskiego, który jest „dobrym gospodarzem i porządnym człowiekiem“. Chłopi ci gotowi są nawet zebrać 50 podpisów, byleby tylko p. Andrzej Gadomski został wybrany posłem.

JAKIE LEGITYMACJE SĄ POTRZEBNE PRZY WYBORACH.

Min. spr. wewn. rozesało okólniki do wszystkich Okr. Kom. wyborczych za pośrednictwem Generalnego Komisarza Wyborczego, w których zwraca uwagę, że przy akcie wyborczym jako dostateczna legitymacja służyć może obok paszportu i dowodu osobistego, także książeczka wojskowa, książeczka Kasy chorych, legitymacja akademicka i t. d.

— o —

Kalendarzyk wyborczy

na luty 1928.

1 lutego. Kandydaci z list państwowych składają na ręce przewodniczącego państwowej komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat, oraz stwierdzenie, że kandydat uważa się za obywatela polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze (art. 59 ust. 1).

3 lutego. Generalny komisarz wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim“ państwowe listy kandydatów (art. 60, ust. 1).

5 lutego. Okręgowe komisje wyborcze przesyłają obwodowym komisjom wyborczym dwa egzemplarze ostatecznie zatwierdzonego spisu wyborców jednocześnie trzecie egzemplarze przesyłają właściwym naczelnikom gmin (art. 40).

9 lutego. Przewodniczący obwodowych komisji wyborczych wykładają ostatecznie zatwierdzony spis wyborców do publicznego przeglądu (art. 43 ust. 1).

11 lutego. Kandydaci z list okręgowych składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenie o zgodzie na ubieganie się o mandat, oraz stwierdzenie, że kandydat uważa się za obywatela państwa polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze art. 44, ust. 2).

Pełnomocnicy okręgowej listy kandydatów składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenie o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej art. 57, ust. 1 i 2).

13 lutego. Ostatni dzień wyłożenia do publicznego przeglądu ostatecznie zatwierdzonego spisu wyborców (art. 43, ust. 1).

21 lutego. Okręgowe komisje wyborcze dostarczają obwodowym komisjom wyborczym afisze z listami kandydatów, celem rozplakatowania (art. 56, ust. 3).

— o —

KLEMENS JUNOSZA.

Czarne błoto.

Powieść.

PAJĄKI WIEJSKIE.

Glanzman rzekła panna Zofja i zrobiła przytem dziwny grymas ustami.

Żeby wielki delegat, który jeździł z Czarnebłota do Kopytkowa w nadzwyczajnej misji od całego miasta, mógł widzieć wrażenia, jakie na pannie Zofji wywołał, dziwił by się niepomiernie.

Glanzman czy to nazwisko źle brzmi? Czy nie jest miękkie jak aksamit? Czy nie usposabia przychylnie dla człowieka, który je nosi?

Zdaje się, że dość jest wymówić: Glanzman, aby wyobrazić sobie człowieka jedwabnego gładkiego, pełnego delikatności i elegancji, mającego względnie czystą kaptotę i tombakowy zegarek, a ta panna krzywi się jakoby zjadła cytrynę. Słusznie mówią, że są rzeczy, na których kobieta nigdy się nie pozna, gdyż rozum jej na taki interes za słaby.

Glanzman, stoczywszy rozpaczliwą walkę z psami, z której wyszedł cało i szczęśliwie, gdyż mu od strony kuchni posiłki przybyły, udał się wprost do kancelacji pana Boreckiego.

Zaraz na wstępie oświadczył, że szczególnego interesu niema, że wstąpił tylko tak sobie aby dowiedzieć się o zdrowiu, a przy tej okazji zapytać przypadkiem, czy niema jakiego ziarna na sprzedaż?

Dlaczego przypadkiem, zapytał gospodarz. Czy też nie z przypadku, naumyślnie zboże sięje i naumyślnie je sprzedaje.

— Ja wiem, ale pan dobrodziej nie zawsze lubi sprzedać wtenczas, kiedy my chce my kupić: dlatego pytam, czy pan nie ma na sprzedaż przypadkiem.

— Trudno, nie zawsze można sprzedawać, kiedy wam się podoba: czas płacić, czas tracić.

— No, albowiem my nie ryzykujemy, handel zbożem to jest tak, jak granie w karty, dziś pan, jutra kapcan, albo trzeba zawsze ryzykować.

— Ja wolę nie ryzykować.

— I to jest dobrze ale jak czasem. Ryzykując, można stracić, nie ryzykując można nie zarobić, bo prawdziwie mówiąc, nieryzykowanie to jest także ryzykowanie tylko w innym gatunku.

— Jakto?

Zwykłym sposobem: jeżeli ja kupię naprzód zboże i później ceny spadną, to tracę, bo ryzykowałem z góry: jeżeli pan trzyma zboże w spichrzach i czeka na lepsze ceny, a doczeka się gorszych, to pan także traci, ponieważ pan ryzykował od dołu. Panie Dobrodzieju, wszystko jest na świecie ryzyko, oprócz szczęścia.

— Tak, ależ gdzie go szukać?

— Na co szukać? Jak ono ma do kogo przyjść, to samo przyjdzie, nawet nie wolane i nie proszone: jak niema przyjść, to choćby człowiek stanął na środku rynku i cały dzień krzyczał „aj waj!“ to ono też nie przyjdzie. (Niedoleko szukając, mamy przykład w naszej okolicy, bliźniutko, z p. Różańskim). Czy on się spodziewał, że na niego taki majątek patrzy? Pan Dobrodziej zapewne coś o tem słyszał.

A słyszałem, coś mówią.

— Mówią? Wielmożny Panie, oni nie mówią, ale krzyczą a zazdroszczą. Ja sam widziałem takich, co, kiedy usłyszeli, o tem interesie zrobili się całkiem zieloni, wszystka żółć poruszyła się w zazdrości! Pana Różańskiego interesa bardzo się poprawiły, on też duży pan się zrobił, kredyt w mieście ma, żeby tylko chciał!...

— A nie chce?

— Proszę pana zwyczajnie tak bywa, że kto kredyta ma, rzadko go kiedy rządu, kto nie ma, to by wciąż pożyczzał.

— Pan Różański nie lubi pożyczzać. On ma taką naturę, jak Wielmożny Pan.

— A ilebyście mu mogli skredytować?

— Ileby sam chciał! Pięć, dziesięć tysięcy. Niech tylko powie słowo, a w tej chwili całe Czarnebłoto się poruszy.

— Każdy ściągnie z żony perły, wyjmie z uszu kolczyki, zastawi a da. Jak takie-emu panu nie dać. Niech sam pan dobrodziej powie? Jak nie dać?

— A mnie dajlibyście, gdybym potrzebował?

Glanzman zrobił bardzo uprzejmą minę.

— Komu skredytować, jak nie panu! Ba, a z czego bym oddawał?

— Niech pan żartuje zdrów! Wielmożny pan jest znany bogacz w okolicy.

— Nie liczyliście moich kapitałów.

— Czy pan myśli że tylko to bogactwo, co policzone jest bogactwem? Podług mojego rozumienia więcej jest na świecie nie policzonych skarbów, niż rachowanych

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z całej Polski.

UCZCZENIE NIEZŁOMNEJ WOLI I PATRYOTYZMU. Onegdaj p. Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek min. Spr. wewn. przyznał Michałowi Drzymale, znanemu z okazji walk o polskość b. zaboru pruskiego, jednorazowy dar w kwocie 10.640 złotych, na zakupno osady likwidacyjnej.

W WARSZAWIE JEST O 90.000 ZA DUZO Kobiet. Według statystyki Magistratu, znajduje się obecnie w Warszawie 160.000 dziewcząt, i 70.000 młodzieńców w wieku powyżej 16 lat. Wynika z tego, że na jednego chłopca wypada 2,3 dziewcząt. Tak więc 90.000 dziewcząt musi wyemigrować z Warszawy na prowincję, jeżeli chce znaleźć mężów.

STAN ZDROWIA P. NOWACZYŃSKIEGO. Stan zdrowia Nowaczyńskiego nie budzi już poważniejszych obaw. Rany na głowie powoli się zablizniają. Jedyne na głowie powoli się zablizniają. Jedyne na głowie powoli się zablizniają. Jedyne na głowie powoli się zablizniają. Jedyne na głowie powoli się zablizniają.

DWA NOWE POLSKIE STATKI PASAZERSKIE. Delegacja polskiego ministerstwa przemysłu i handlu, bawiąca w Londynie, zawarła umowę, na budowę stoczni angielskiej Palmersa 2 nowych statków pasażerskich, które obsługiwać będą wybrzeże polskie od połowy czerwca b. r.

MORDERCA PREZYDENTA CYNARSKIEGO SKAZANY NA ŚMIERĆ. W Łodzi zakończył się onegdaj proces przeciw Kazimierzowi Rydzewskiemu, oskarżonemu o współudział w zamordowaniu s. p. prezydenta Cynarskiego. Rydzewski skazany został na karę śmierci. Skazany po odczytaniu wyroku, zażądał odpisu umotywowanego wyroku, celem założenia apelacji.

DEZERTERZY CZESCY UJĘCI PRZEZ POLICJĘ POLSKĄ. Onegdaj policja Polska ujęła dwóch oficerów lotników, dezerterskiej armii czesko-słowackiej, którzy wyładowali z braku benzyny w okolicach Hrubieszowa. Dezerterski pieszo dotarli do Kowla. Patroli policyjnej stawili czynny opór, ostrzeliwując się z karabinów, przy czym jeden z policjantów został ranny. Po wymianie strzałów dezerterscy zostali obywatelnymi w niewoli i okuci w kajdany.

BACZNOŚĆ LICHWIARZE MIESZKANIOWI! Właściciel domu w Warszawie, Miller został skazany na 2 miesiące więzienia za pobranie odstępnego za mieszkanie.

DR. JAN BORZECKI.

Zydzi w świetle nauki św. Augustyna.

ZYDZI A CHRYSZTUS.

Zydzi oczekiwali od Mesjasza dóbr doczesnych, co już stwierdzone zostało w poprzednim rozdziale. Po ziemsku rozumiejąc prorocтва, zapatrzeni w powodzenie swoich przodków, nie spostrzegli się, że już nadszedł czas, w którym przez Chrystusa objawiają się dobra wieczne, jakie Bóg daje sprawiedliwym, gdy tymczasem dobra doczesne daje i bezbożnym¹⁾. Zydzi marzyli o ziemskiej potędze państwowej i panowaniu, a ponieważ Chrystus nadziei tych nie urzeczywistniał, przeto go znienawidzili. „Popadli w gorączkę, odrzucali lekarza; czynili to, co im poddawała gorączka, a zaniedbywali przykazania lekarza. Przeto oni raczej zostali zabici, nie Pan; albowiem w Panu śmierć jest zabita, w nich zaś nieprawość żyje; gdy zatem w nich żyje nieprawość, to oni są umarli”²⁾.

Gdyby się zapytał ktoś żydów, czy miłują Boga, odpowiedzieliby: „tak” — i mo-

„Gwardja faszystowska“ cadyka z Munkacza

Z Munkacza (Na Rusi Przykarpackiej), donoszą, że walka między zwolennikami rabina Spiry a zwolennikami rabina belzkiego przybiera coraz gwałtowniejszy charakter. Zwolennicy rabina Spiry utworzyli „partję faszystowską”, która ma na celu niedopuszczenie przeciwników do spełniania obowiązków religijnych. Do przeciwników rabina Spiry zaliczani są chasydzi polscy i sjonisci. Rabin Spira strzeżony jest przez specjalną gwardję faszystowską. Członkom tej gwardji nie wolno mieć wedle statutu ładnych i młodych

żon, ponieważ te stanowią przeszkodę w służbie bożej.

Munkaczewscy faszyci żydowscy, którzy utworzyli pierwszą organizację faszystowską w Czechosłowacji, rozpoczęli onegdaj swą czynność. Oto wpadli oni do munkaczewskich łaźni rytualnych, zgasili światła elektryczne i obecnego tam rabina zbili oraz rzucili w ubraniu do przygotowanej kąpieli. Jednym słowem faszyci ma powodzenie nawet u cadyków i ortodoksów żydowskich!..

SENZACYJNE ARESZTOWANIE „EMERYTOWANEGO“ BANDYTY W SOSNOWCU.

Onegdaj Sosnowiec wstrząśnięty został sensacyjną wieścią o aresztowaniu bogatego kupca miejscowego, 51-letniego Jana Lewandowskiego przez wywiadowcę łódzkiego urzędu śledczego za udział w szeregu napadów bandyckich. — okazało się bowiem, że ciesząc się ogólnym szacunkiem w Sosnowcu „Lewandowski” jest w rzeczywistości poszukiwanym bandytą Walczewskim, który już w roku 1913 skazany został na 8 lat ciężkiego więzienia, które odbywał w Tombowie w Rosji. W r. 1917 wrócił do kraju i zaraz dokonał wraz z niejakim Wójcikiem napadu rabunkowego na zagrodę zamożnego włościanina pod Tuszymem.

ZABOBON RADJOWY W CZĘSTOCHOWIE. Ofiarą rozbawionego tłumu kobiet stał się mechanik, który usiłował założyć radio w Częstochowie, przy ulicy Dąbrowskiego. W chwili, gdy zakładał antenę, tłum kobiet, uzbrojony w kamienie z krzykiem i wyzwiskami na ustach ruszył do ataku, aby przeszkodzić ustawieniu anteny, która według mniemania kobiet Częstochowskich przynosi zemstę niebios i nieszczęście. Monter bronił się dzielnie, mimo to uległ przeważającej sile kobiet, które ściągnęły go z muru i dotkliwie poturbowały. Dopiero na drugi dzień udało się pokrójmu założyć antenę. Wydarzenie powyższe świadczy o tem, że nawet w stutysięcznym mieście, jakim jest Częstochowa nie brak ludzi, hołdujących zabobonom.

Kronika.

WYMIANA TRUMIEN W GROBACH KRÓLEWSKICH. Onegdaj wieczór odbyło się w grobach królewskich na Wawelu włożenie trumien ze zwłokami Konstancji, żony króla Zygmunta III, i syna jego Aleksandra do odnowionych sarkofagów. — Przy tej ceremonji był obecny Książę Metropolita Sapieha z duchowieństwem, konserwatorzy Tomkowicz i Szydłowski i dyrektor Muzeum Narodowego Kopera. W trumnie królowej Konstancji prócz resztek szkieletu znaleziono koronę srebrną pozłacaną, pokrytą śnieżką, oraz ślady złotych witek ze sukni. Zbutwiałe trumny usunięto i zastąpiono nowymi, które włożono do dawnych, odnowionych trumien metalowych.

„PROTOKOŁY MĘDRCÓW SJONU“ W JĘZYKU CHIŃSKIM.

W Szanghaju ukazały się w przekładzie chińskim słynne „Protokoły Mędrców Sjonu”. Przekładu dokonał misjonarz Strater. W przedmowie swojej tłumacz wyjaśnia, w jakim celu przełożył to „dzieło”. „Protokoły te”, pisze misjonarz, „zawierają mojem zdaniem jedyne wyjaśnienie, skąd powstał bolszewizm, oraz myśli o rewolucji wszechświatowej”.

Kupujcie u chrześcijan !!

że szczerze, ale błędnie. Jak bowiem mogą miłować Ojca prawdy ci, którzy w nienawiści mają samą prawdę? A że tak jest, wynika z tego, że nie mogą potępić, swych uczynków; Żydzi o tyle nienawidzą prawdy, o ile nienawidzą kary, jaką „oni popełnili”¹⁾. Żydzi zawsze byli takimi, samymi — dowodzi Augustyn — Spodziewają się Chrystusa, ale takiego, który nie umrze śmiercią fizyczną; dlatego naszego nie uznają za tego, którego przepowiedziało Prawo i prorocy; ich Mesjasz ma być wolnym od męki i śmierci. Słowa ps. 3, 6: „Jam spał i twardo zasnąłem, i wstałem, bo Pan obronił mnie”; i ps. 40, 6-11: „Nieprzyjaciele moi mówili mi źle: kiedyż umrzesz, a zginie imię jego?... Ale ty, Panie, zmiłuj się nademną i wzbudź imię, a oddam im”, tłumaczą żydzy o śnie i przebudzeniu, a nie o śmierci i zmartwychwstaniu. Przecież słowa ps. 15, 10: „Albowiem nie zostawisz duszy mojej w piekle, ani dasz świętemu twemu oglądać skażenia” — nie mogą się odnosić do Dawida, albo psalm 67, 21: „Bóg nasz, Bogiem zbawiającym i Pańskie, Pańskie wyjście z śmierci”. Jezus znaczy: Zbawca, Salvator, Salutaris (Mat. I, 21): Krew/ego została przelana na odkupienie grzechów, przeto nie inaczej

miał zejść z tego świata, jak przez śmierć¹⁾.

Chrystus przyszedł do żydów i mówił do nich: „Nie jestem posłany, jeno do owiec, które zginęły domu izraelskiego” (Mat. XV, 24). I cóż się stało? Oto tylko część oszalałego tłumu, „turba furcutium” miała weń uwierzyć w pokój „in pace credentium”. Chrystus do pogan sam nie poszedł, lecz posłał innych; do żydów natomiast i sam przyszedł i posłał. Stąd też większy sąd czeka tych, którzy wzgardzili jego obecnością. Chrystus wyszedł z żydów, z nich wybrał sobie matkę, tam się począł, narodził, tam chciał przelać krew, tam są ślady jego pobytu i cześć odbierają, stamtąd wstąpił do nieba — a do pogan tylko posłał²⁾.

I cóż się stało? Oto poganie przyszli, żydzy nie przyszli. Światło gwiazdy, która wiodła magów, jest wielkiem świadectwem ślepoty żydów: „Quantus famulatus elementorum et nequitia Judaeorum” — woła oburzony św. Biskup i Heród popadł w trwogę: „narodził się lew niebieski, ulęknęła się ziemska liszka.

C. d. n.

¹⁾ Epist. 140x20(33.516):

²⁾ En. inps. 63x9(36.765); S; 175x2-3(38.945)

³⁾ In Io. tract. 90.3(35.1860);

KINO WANDA

Dom Bankowy Pat i Patachon

Tryską szaloną werwą i humorem komedja z Patem i Patachonem, jako bankierami. Ponadto w 3 aktach komedja
SZALONY CHŁOPAK

KINO SZTUKA

Najnowsze arcydzieło produkcji światowej
p. t.:

Czarna Venus

Dramat erotyczny, w 10 aktach, według powieści M. Decobry. W głównej roli Józefina Baker. Kobieta, pod której urokiem żyje cały Paryż. Ceny, mimo nadzwyczajnych kosztów nie podwyższone.

KINO PROMIEN

Najweselejsza i wytwornym humorem trykająca komedja p. t.:

Miłość porucznika Huzarów

W roli głównej Willi Frisch i 7 premjowanych piękności.

KINO CORSO

Deszcz Róż

Dramat osnuty na tle życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus, oraz jej liczne cuda.

BROWAR
OKOCIMSKI

poleca swoje wyroby

Marcowe
Eksportowe
Porter.

Okazyjnie do sprzedania PARCELA 880 sążni w Krakowie za 9.000 złotych. — Wiadomość w Redakcji — Kraków, Plac Matejki 7 pod „parcela“.

UNIEWAŻNIAM ZGUBIONĄ KSIĄŻKĘ WOJSKOWĄ, wydaną przez P. K. U. Jarosław na nazwisko Władysława Golebia, rocznik 1893, z Pantalowic powiat Przeworsk, poczta Kańczuga.

RESTAURACJA i KAWIARNIA
„PAWILLON”

JANA BISANZA W KRAKOWIE, PLAC SZCZEPAŃSKI L. 3. TEL. 3023.
Urządzona według najnowszych wymogów i higieny, o bardzo pięknych i oryginalnie wykonanych malowidłach.

CODZIENNE KONCERT MUZYKI SALONOWEJ
PRZYGRYWA W POŁUDNIE I WIECZOREM

Kuchnia pierwszorzędna obsługa szybka.

Kuchnia Pierwszorzędna obsługa szybka.

Punkt zborny przyjezdnych oraz doborowej publiczności miejscowej.

Restauracja „PAWILLON”

Jedyna najstarsza Polska
ODLEWNIA DZWONÓW

Braci FELCZYŃSKICH
w Kaluszu, ul. Siwecka L. 3.
w Przemyślu ul. Krasińskiego 73
Małopolska.

Odnaczone złotymi medalami i dyplomami
na wystawach krajowych i zagranicznych

D o s t a r c z a :

Dzwony Kościelne i Szkolne

w dowolnych wielkościach i tonach z najlepszego materiału.

Dzwony pęknięte piżelewa oraz dostrają pod gwarancją czystej harmonii do dzwónów już istniejących.

CENY NAJNIŻSZE! — SPŁATA TAKŻE RATAMI.

Szaty liturgiczne

adamaszki, brokaty w wielkim wyborze

najtaniej nabyć można we firmie

Fr. KOPACZYŃSKI i Ska

w Krakowie, ulica Bracka l. 2 b.

(Najstarsza pracownia dla sztuki kościelnej)

stylowe wyroby kościelne

w srebrze i bronzie na składzie.

Reklama dźwignią handlu!

Miód pszczełny

lipcowy świeży, kuracyjny, czysty pod gwarancją w blaszankach 5-cio kilowych 15 zł. — 10 kilowych 28 zł. — 20 kilowych 52 zł. 50 gr. wraz z blaszanką i opłatą pocztową wysyła wprost z własnych paśiek za zaliczeniem pocztowem

Katolicka firma „PATOKA”,

Kopyczyńce, ostatnia poczta Denysów.

W razie niezadowolenia przyjmujemy z powrotem, wracając należność i koszt przesyłki ponosimy.

KAPELUSZE białą trykotową, rękawiczki skarpetki zimowe, buciki.

KOLORADKI gumowe dla P. T. Księży, poleca:

ROMAN SZCZERBA

KRAKÓW Florjańska 40.

WINA MSZALNE

polecając się łaskawej pamięci Wielebnego Duchowieństwa, donosimy, że posiadamy jeszcze duży zapas

wina czysto mszalnego

węgierskiego w bardzo dobrym gatunku. — Na żądanie mamy też wino włoskie. Wino można zamawiać w każdej ilości. Ceny bardzo niskie. Udzielamy kredytu na dogodnych warunkach. Wszelkich informacji udzielamy listownie. Cały dochód przeznaczony jest na schronisko brata Alberta.

Bracia Albertyni

Kraków — Zabłocie Nr 7

CENY OGŁOSZEN: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe zł. 0.20. Nadesłane zł. 0.40 Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. I-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80 Ogł. świąt. 50 procent droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. inwal. i posz. pracy rabat.

CENY PRENUMERATY: miesięcznie: 1.35 zł., kwartalnie: 4.— zł. W Ameryce prenumerata roczna 6 dolarów. Ceny zrozumieć należy wraz z dostawą do do domu. KONTO CZEKOWE P. K. O. K. 40 4420.

Za Spółkę wydawniczą i redaktor odpowiedzialny JAN KOZICKI.

Drukarnia i Stereotypia Gronusia i Orłowskiego w Krakowie, ul. Stolarska Nr. 6. — Telefon Nr. 1018.